

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீரங்கநாயகி ஸமேத ஸ்ரீரங்கநாத பரப்ரஹ்மணே நம:

ஸ்ரீகமலவல்லி நாயகி ஸமேத ஸ்ரீ அழகியமணவாள பரப்ரஹ்மணே நம:

(உறையூர் “நம்நாச்சியார்” கமலவல்லி)

ஸ்ரீ பாஞ்சராத்திர ஆகம நூலான

ஸ்ரீ லக்ஷ்மீ தந்திரம்

(இருபத்து ஒன்றாம் அத்யாயம்)

இதற்கான ச்லோகம் மற்றும் பொருள் – தமிழில்

நம்பெருமாள், எம்பெருமானார் அருளால் முயன்றவன்

ஸ்ரீ அஹோபிலதாஸன் க. ஸ்ரீதரன்

Email: sridharan_book@yahoo.com

ஸ்ரீலக்ஷ்மீ தந்தரம் – இருபத்து ஒன்றாவது அத்யாயம்
(மந்த்ரங்களின் அமைப்பு)

சக்ர:-

1. சப்தார்த்த வ்யக்தி ரூபாயை ஷடத்வ பரிவர்த்திநி
அத்வாதீத அவபோதாக்யே நமஸ்தே ஹரிவல்லபே

பொருள் – இந்த்ரன் மஹாலக்ஷ்மியிடம், “ஸ்ரீஹரியின் பத்னியே! சொல் மற்றும் அவற்றின் பொருள் வடிவமாகவும், ஆறுவிதமான நிலைகளில் உள்ள ஸ்ருஷ்டியைக் கடந்தும், அனைத்துவிதங்களிலும் கடந்துள்ள ஞானமாகவும் உள்ள உனக்கு எனது நமஸ்காரங்கள்”, என்றான்.

2. வர்ணா: ப்ரகாசிதா தேவி யதாவத் ஸர்வஹதவ:
மந்த்ரமார்கம் இதாநீம் மே யதாவத் வக்தும் அர்ஹஸி

பொருள் – தேவீ! அனைத்தும் வெளிப்படுவதான சப்தம் குறித்து நீ எனக்கு விரிவாக உரைத்தாய். இப்போது எனக்கு மந்த்ரங்கள் குறித்து உரைப்பாயாக.

ஸ்ரீ:-

3. ஏக ஏவ பரோ தேவ: ஸ்ரீமாந் புருஷஸத்தம:
ஷாட்குண்யாம்போநிதிர் திவ: ஸர்வாத்மா ஸர்வதோமுக:

பொருள் – மஹாலக்ஷ்மி கூறத் தொடங்குகிறாள் : அனைத்தைக் காட்டிலும் உயர்ந்த புருஷனும், ஸ்ரீயாகிய என்னைக் கொண்டுள்ளவனும், ஆறு குணங்களின் கடலாக உள்ளவனும், திவ்யமானவனும், அனைத்திற்கும் ஆத்மாவாக உள்ளவனும் ஆகிய அவன் எங்கும் நிறைந்துள்ளான்.

4. தஸ்யாஹம் பரமா சக்திரஹந்தா ஸ்ரீரபேதிநோ
ஸர்வாதாரா ஸர்வசக்தி: ஸர்வஜ்ஞா ஸர்வதோமுகீ

பொருள் – ஸ்ரீயாகிய நான் அவனுடைய உயர்ந்த சக்தியாக உள்ளேன். அவனுடைய “அஹம்” என்னும் எண்ணமாக உள்ளேன். அனைத்தையும் தாங்கும் உயர்ந்த சக்தியாகவும், அனைத்தும் அறிந்தவளாகவும், எங்கும் நிறைந்தவளாகவும் உள்ளேன்.

5. மயி ப்ரகாசதே விச்வம் தர்பணோதரசைலவத்

போத ஏவ ஸ்வரூபம் மே நிர்மலாநந்த லக்ஷண:

பொருள் – கண்ணாடியில் மலை ஒன்று ப்ரதிபலிப்பது போன்று, என் மூலமாகவே இந்த உலகம் ப்ரதிபலிக்கிறது. என்னுடைய ஸ்வரூமானது ஞானம் மற்றும் தூய்மையான ஆனந்தம் ஆகும்.

6. இச்சாபரவதீ ஸாஹம் போதகாம்ச விவர்திநீ

சப்தப்ரஹ்ம மயீ பூத்வா விவர்தே அஹம் கலாத்வநா

பொருள் – என்னுடைய இச்சைகளில் எந்தவிதமான தடைகளும் இன்றி நான் அவற்றைப் பின்பற்றுகிறேன். ஞானம் என்னும் என்னுடைய பகுதி மூலம் நான் சப்தப்ரஹ்மமாக ஆகிறேன். அதன் பின்னர் கலா என்ற ப்ரவாஹத்தில் ஒவ்வொரு நிலையாக வெளிப்படுகிறேன்.

7. கலா ஜ்ஞாநாதய: ப்ரோக்தா: ஷட்குணா: பாரமேச்வரா:

தாஸாம் த்ரிகத் வியோகேந விவர்தே தத்வ வர்த்மநா

பொருள் – கலா என்பது ஞானம் தொடக்கமாக உள்ள ஆறு குணங்களாகும் (ஞானம், ஐச்வர்யம், சக்தி, பலம், வீர்யம் மற்றும் தேஜஸ்). இவை உயர்ந்த ஈச்வரனுடையவை ஆகும். இந்த ஆறும் மூன்று ஜோடிகளாக (இரண்டு வீதம்) பிரிக்கப்பட்டு, தத்வங்கள் மூலம் நான் வெளிப்படுகிறேன் (ஞானம் + பலம் = ஸங்கர்ஷணன், ஐச்வர்யம் + வீர்யம் = ப்ரத்யும்நன், சக்தி + தேஜஸ் = அநிருத்தன்).

8. ஸங்கர்ஷணாதயோ தேவாஸ்தத்வாநி ஸுரஸத்தம

வர்ண வ்யதிகரைர் பூயோ விவர்தே மந்த்ர வர்த்மநா

பொருள் – தேவர்களின் தலைவனே! இந்தத் தத்வங்களால் ஸங்கர்ஷணன் முதலானவர்கள் குறிக்கப்படுகிறார்கள். அதனைத் தொடர்ந்து பல ஒலிகளின் சேர்க்கையுடன் கூடிய மந்திரங்களாக நான் வெளிப்படுகிறேன்.

9. தஸ்ய மந்த்ராத்வநோ வ்யக்திம் கதந்த்யா மே நிசாமய
சப்தப்ரஹ்ம விவர்தோ அயம் கிரணாயு தஸங்குல:

பொருள் – இப்போது நான் மந்த்ரங்களைக் குறித்துக் கூறுகிறேன். இவை சப்தப்ரஹ்மம் மூலம் லக்ஷக்கணக்கான கிரணங்களாக வெளிப்படுகின்றன.

10. சில்லக்ஷண: ஷட்குணாத்மா தஸ்ய பேதச்சதுர்வித:
க்வசித் பீஜம் க்வசித் பிண்டம் க்வசித் ஸம்ஜ்ஞா க்வசித் பதம்

பொருள் – ஆறு குணங்களுடன் கூடிய மந்த்ரங்களை நான்குவிதங்களாகப் பிரிப்பார்கள். சில நேரத்தில் அது பீஜம் என்றும், சில நேரத்தில் அது பிண்டம் என்றும், சில நேரத்தில் அது ஸம்ஜ்ஞா என்றும், சில நேரத்தில் அது பதம் என்றும் கூறப்படும்.

11. துர்யம் ஸுஷுப்தி: ஸ்வப்நச்ச ஜாக்ரதபீஜாதய: க்ரமாத்
ஏக ஸ்வரம் த்வி ஸ்வரம் வா ஸ்வர வ்யஞ்ஜநயோர் த்வயம்

பொருள் – துரீயம், ஸுஷுப்தி (ஆழ்ந்த உறக்கம்), ஸ்வப்நம் (கனவுகளுடன் கூடிய உறக்கம்) மற்றும் ஜாக்ரத் (விழிப்பு நிலை) ஆகியவை பீஜம் முதலியவற்றால் முறையே உணர்த்தப்படுகின்றன (பீஜம், பிண்டம், ஸம்ஜ்ஞா மற்றும் பதம்). பீஜ மந்த்ரமானது ஒன்று அல்லது இரண்டு ஸ்வரங்கள் கொண்டதாக இருக்கலாம். அல்லது ஒரு ஸ்வரம் மற்றும் ஒரு வ்யஞ்ஜநம் சேர்ந்ததாக இருக்கலாம்.

12. பீஜம் பஹுஸ்வரம் வாபி விஜ்ஞேயம் விபுதேச்வர
அந்தரா ஹரய: பிண்டம் க்வசித் ஸ்வர ஸமாயுதம்

பொருள் – அல்லது பீஜம் என்பது பல ஸ்வரங்கள் கொண்டதாகவும் இருக்கலாம். பீஜத்திற்கும், மந்திரத்தின் எஞ்சிய பகுதிகளுக்கும் இடையே சேர்க்கப்படுகின்ற வ்யஞ்ஜநங்கள், பிண்டம் எனப்படும் பகுதியாகும். அந்தப் பகுதியில் ஸ்வரங்களும் இருக்கலாம்.

13. தத் தத் வாச்யாபிதா ஸம்ஜ்ஞா நம: ப்ரணவ ஸம்யுதா

க்ரியாகாரக ஸம்யோக ஸ்துதி ஸம்போத லக்ஷண:

14. நாநாபிஜ்ஞா ஸமாயுக்த: பதாத்மா மந்திர உச்யதே

ஏதத் சதுஷ்டயம் மந்திரம் ஸம்பூர்ணம் தேவதாத்மநி

பொருள் – “நம:” மற்றும் ப்ரணவம் ஆகியவற்றின் இடையி காணப்படும் தேவதையின் பெயரானது ஸம்ஜ்ஞா எனப்படுகிறது. ஸ்துதியாகவும் ஸம்போதமாகவும் இருக்கின்ற பகுதியானது மந்திரத்தின் பதம் எனப்படும் பகுதியாகும். இந்த நான்கு பகுதிகளும் சேர்ந்து ஒரு தேவதையைக் குறித்த மந்திரத்தை முழுமையாக்குகிறது.

15. ஸா சதுஷ்டய ஸம்பத்தா ஸித்திம் இஷ்டாம் ப்ரயச்சதி

சேஷத்ர சேஷத்ரஜ்ஞ பாவம் ச மந்த்ராணாம் த்ரிதசேச்வர

16-1. விஜ்ஞாய தத்வதோ மந்த்ராந் ப்ரயுஞ்ஜீத விசக்ஷண:

பொருள் – இந்த நான்கு பகுதிகளுடன் கூடிய மந்திரங்களைக் கொண்டு உபாஸிக்கப்படும் தேவதையானது, தன்னை உபாஸிப்பவனுடைய விருப்பங்களை நிறைவேற்றுகிறது. இந்த மந்திரங்களின் சில பகுதிகள் ஆத்மாவிற்கும், சில பகுதிகள் சரீரத்திற்கும் உரித்தாகும். இந்த வேறுபாடுகளை அறிந்த பின்னரே அந்தந்த மந்திரங்களில் ஒருவன் இழியவேண்டும்.

சக்ர:-

16-2. சேஷத்ர சேஷத்ரஜ்ஞ ஸத்பாவம் மந்த்ராணாம் வத மே அம்புஜே

17-1. யத் விஜ்ஞாய ந முஹ்யந்தி ஸித்தமேஷ்யந்தி சாசிராத்

பொருள் – இந்திரன் மஹாலக்ஷ்மியிடம், “தாமரையில் உதித்தவளே! சேஷத்ர மற்றும் சேஷத்ரஜ்ஞ மந்திரங்களின் வேறுபாடுகளைக் குறித்து எனக்கு உரைப்பாயாக. அதாவது, எந்த ஒன்றை அறிவதன் மூலம், உபாஸகனுடைய விருப்பங்கள் விரைவாக நிறைவேறுகிறதோ, எது அவனை மயக்கத்தில் ஆழாமல் காக்கிறதோ, அதனைக் கூறுவாயாக”, என்றான்.

ஸ்ரீ:-

17-2. பீஜம் பீஜவதாம் ஜீவ: சிஷ்டம் சேஷத்ரம் ப்ரகீர்த்திதம்

18. நிர்பீஜாநாமாதி ஜீவ: சேஷத்ரம் து பரிசேஷிதம்

பீஜாநாம் ச ஏவ பிண்டாநாம் அஸ்து சேஷத்ரஜ்ஞ உச்யதே

பொருள் – மஹாலக்ஷ்மி கூறத் தொடங்குகிறாள்: பீஜத்துடன் கூடிய மந்திரங்களில், பீஜம் என்னும் பகுதியானது ஜீவாத்மாவை (சேஷத்ரஜ்ஞன்) குறிப்பதாகும்; எஞ்சிய பகுதிகளானவை சரீரத்தை (சேஷத்ரம்) குறிக்கும். பீஜம் இல்லாத மந்திரங்களில், அந்த மந்திரத்தின் முதல் ஒலியானது ஜீவாத்மாவையும், மற்றவை சரீரத்தையும் குறிக்கும். பீஜம் அல்லது பிண்டம் மட்டுமே உள்ள மந்திரங்களில், “அ” என்னும் ஒலியானது ஜீவாத்மாவையும், எஞ்சியவை சரீரத்தையும் குறிப்பதாகும்.

19. சிஷ்டம் து சேஷத்ரம் உத்திஷ்டம் அகாரரஹிதே புந:

சேஷத்ரஜ்ஞ: ஸ்வர உத்திஷ்ட: கேவலே ச ஸ்வரே புந:

20. ஜீவ: ஸ்யாத் ப்ரதமா மாத்ரா த்விதீயாதி தநுர்பவேத்

ஏகமாத்ரே து ஜீவ: ஸ்யாத் ஸம்ஸ்கார: அதுபுத லக்ஷண:

21. உச்சார்யமாணம் சேஷத்ரம் ஸ்யாந்நி: ஸ்வரே பிண்டகே புந:

ப்ரதமோ ஜீவ உத்திஷ்ட: சிஷ்டம் சேஷத்ரம் ப்ரசக்ஷதே

22-1. சேஷத்ர சேஷத்ரஜ்ஞா ஸத்பாவ ஏஷ தே ஸம்ப்ரதர்சித:

பொருள் – “அ” என்னும் எழுத்து இல்லாத மந்திரங்களில் காணப்படும் முதல் ஸ்வரமானது ஜீவாத்மாவைக் குறிப்பதாகக் கொள்ளப்படுகிறது. ஒரு மந்திரத்தில் ஸ்வரங்கள் மட்டுமே காணப்பட்டால், முதல் மாத்திரை என்பது ஜீவாத்மாவையும், இரண்டாவது மாத்திரை தொடங்கி உள்ளவை சரீரத்தையும் குறிப்பதாகும். ஒரு மாத்திரை மட்டுமே உள்ள

மந்திரத்தில் காணப்படும் ஸம்ஸ்காரம் (மத்யமா என்னும் பகுதி) என்பது ஜீவாத்மாவாகவும், மற்ற ஓசைகள் சரீரமாகவும் கொள்ளப்படுகிறது. ஸ்வரங்கள் இல்லாமல் உள்ள பிண்ட மந்திரங்களில் உள்ள முதல் எழுத்தானது ஜீவாத்மாவாகவும், எஞ்சிய பகுதிகள் சரீரமாகவும் கொள்ளப்படுகிறது. இப்படியாக உனக்கு சேஷத்ர மற்றும் சேஷத்ரஜ்ஞ மந்திரங்களின் வேறுபாடுகளைக் குறித்து உரைத்தேன்.

22-2. ஆதெள மத்யே ததாந்தே ச த்ரிஷு வாந்யதரத்ர வா

23. ஏஷாம் பிண்ட: அதவா பீஜம் தே மந்த்ரா: ஸார்வகாலிகா:

பீஜாபாவே து மந்த்ராணாம் பீஜம் க்ருத்வாதம் அசுஷரம்

24-1. அநுஸ்வாரயுதம் பச்சாத் ஸகலம் மந்த்ர உச்சயதே

பொருள் – ஒரு மந்திரத்தின் தொடக்கம், நடு, இறுதி ஆகிய மூன்று பகுதிகளிலும் பிண்டம் அல்லது பீஜம் இருந்தால், அந்த மந்திரமானது அனைத்து காலங்களிலும் உச்சரிக்க ஏற்றதாகும். ஒரு மந்திரத்தில் பீஜம் இல்லையென்றால், அந்த மந்திரத்தின் முதல் ஒலியுடன் “ம்” என்பதைச் சேர்த்து, அதனையே பீஜமாக அமைத்துக் கொள்ளவேண்டும். இப்படியாக அந்த மந்திரம் பீஜத்துடன் சேர்ந்து முழுமை அடைந்ததாகிறது.

24-2. ப்ரக்ரீடயந்தி புருஷம் மந்த்ரா ராகேண ரஞ்ஜிதம்

25. சதுர்தச விபாகஸ்தே ப்ராக்ருதே புவநாத்வநி

துர்யவர்ஜம் ஸுஷுப்த்யாத்யே ப்ராக்ருதே ச பதாத்வநி

பொருள் – பதினான்கு லோகங்கள் மற்றும் துர்ய நிலை தவிர மீதம் உள்ள ஸுஷுப்தி உள்ளிட்ட நிலைகள் ஆகியவற்றில் மந்திரங்களை ஆழ்ந்த ஈடுபாட்டுடன் உச்சரிக்கும்போது, அவை அந்த ஜீவாத்மாவிற்கு மிகுந்த மகிழ்வை ஏற்படுத்துகின்றன (அதாவது அந்த ஆத்மாவை களித்திருக்கும்படியாகச் செய்கின்றன).

26. ஆசார்ய த்ருஷ்டிபாதஸ்தம் புருஷம் ஸம்யதேந்த்ரியம்

ப்ரஸாதஸுமுகா மந்த்ரா உத்தார்ய புவநாத்வந:

27. பதாத்வநச்ச வைராக்யம் ஜநயந்த: பதே பதே

க்ரமாத் தத்வ கலாவர்ண பதவீஷு நயந்தி தம்

28. மாந்திரம் ப்ரஸாதமாஸாத்ய நிர்தூதாசேஷு பந்தந:
லக்ஷ்மீநாராயணாக்யம் தத்விசதி ப்ரஹ்ம சாச்வதம்

பொருள் – இவ்விதம் மகிழ்ந்த மந்திரங்கள், ஒருவனை நல்ல ஆசார்யனிடம் அழைத்துச் செல்கின்றன. அவனுடைய இந்திரியங்களை சமநிலையில் வைக்கின்றன. இந்த உலக விஷயங்களிலிருந்து அவனை உயர்த்துகின்றன. படிப்படியாக அவனுக்கு வைராக்யத்தை உண்டாக்குகின்றன. பின்னர் அவை அவனை தத்வம், கலை, வர்ணம் என்று ஒவ்வொரு நிலையாக இட்டுச் செல்கின்றன. இப்படியாக மந்திரங்கள் மூலமாக அனைத்தும் கிட்டப் பெற்ற பின்னர், இந்த பந்தங்கள் அனைத்தையும் நீக்கிக் கொண்டதைத் தொடர்ந்து, எப்போதும் நிலையாக உள்ள ப்ரஹ்மமாகிற லக்ஷ்மீநாராயணனை அடைகிறான்.

ஆசார்ய லக்ஷணம்

சக்ர:-

29. ஆசார்ய: கீத்ருசோ தேவி சிஷ்யஸ்தரஸ்ய ச கீத்ருச:
மந்த்ரேஷு கதமோ மந்த்ர: ப்ரபவேத் பரமாப்தயே
30-1. கதம் ஸ சோபதேஷ்டவ ஏதத் ப்ரூஹி நமோஸ்து தே

பொருள் – இந்திரன் மஹாலக்ஷ்மியிடம், “தேவி! ஆசார்யன் மற்றும் சிஷ்யன் ஆகியோரில் இலக்கணங்கள் என்ன? எந்த மந்திரம் மிகவும் உயர்ந்த ப்ரஹ்மத்தை அடைவிக்கும்? அதனை ஆசார்யன் சிஷ்யனுக்கு எவ்விதம் உபதேசம் செய்யவேண்டும்? உன்னை வணங்கிக் கேட்கும் எனக்கு இவற்றைக் கூறுவாயாக”, என்றான்.

ஸ்ரீ:-

30-2. ஸர்வலக்ஷண ஸம்யுக்தோ ப்ராஹ்மணோ வேதபாரக:
31. ஷட்கர்ம நிரத: சாந்த: பஞ்சகாலரத: சுசி:
பஞ்சராத்ரார்த்த விந்மௌநீ மந்த்ராஷ்டர க்ருதச்ரம:
32. ந ஸ்தூலோ ந க்ருசோ ஹ்ரஸ்வோ ந காணோ நைவ ரோகவாந்
நாந்தோ ந பதிரோ மூடோ ந கல்வாடோ ந பங்குக:
33. ந ஹீந அங்கோ அதிரிக்த அங்கோ ந ச்ரவிதீ ந ச தாம்பிக:
ந க்ரோதநோ ந துச்ச்ரர்மா ந லோபஹதசேதந:

பொருள் – மஹாலக்ஷ்மி கூறுகிறாள் : ஆசார்யன் என்பவன் அனைத்து லக்ஷணங்களும் பொருந்திய நல்ல அந்தணனாக, வேதங்களை நன்றாக அறிந்தவனாக இருத்தல்வேண்டும். ஆறுவிதமான கர்மங்களை தவறாமல் இயற்றவேண்டும் (கற்றல், கற்றுவித்தல், யஜ்ஞம் இயற்றுதல், யஜ்ஞம் இயற்றுவித்தல், தானம் அளித்தல், தானம் அளிக்கவைத்தல்). சாந்தமாக இருக்கவேண்டும். ஐந்து காலங்களிலும் செய்யவேண்டிய கர்மங்களைச் செய்யவேண்டும். தூய்மையாக இருக்கவேண்டும். பாஞ்சராத்ர ஆகமத்தின் விஷயங்கள் குறித்த ஞானம் இருக்கவேண்டும். அமைதியாக இருந்தபடி, அக்ஷரங்கள் மற்றும் மந்திரங்களின் தன்மைகளை ஆராய்ந்தபடி இருக்கவேண்டும். பருமனாகவும், மெலிந்தும், குட்டையாகவும் இருக்கக்கூடாது. ஒரு கண்ணோ அல்லது இரண்டு கண்களோ தெரியாதவனாக இருக்கக்கூடாது. நோய்வாய்ப்பட்டோ, செவிடனாகவோ, மூடனாகவோ, வழக்கையாகவோ, உடல் உறுப்புக்களில் குறை உள்ளவனாகவோ, அதிகமான உடல் உறுப்பு கொண்டவனாகவோ இருக்கக்கூடாது. தொழுநோய் உள்ளவனாகவோ, அதிகம் பேசுவனாகவோ, உணர்ச்சிவசப்படுபவனாகவோ, தோல் நோய் கொண்டவனாகவோ, பேராசையால் வெற்றி கொள்ளப்படுபவனாகவோ இருக்கக்கூடாது.

34. அகுலீநம் துராசாரம் சடம் ஜிஹ்யம் ச வர்ஜயேத்
தயாதாந்திசமோபேதம் த்ருட பக்திம் க்ரியாபரம்
35. ஸத்ய வாக் சீல ஸம்பந்நம் ரேகாகர்மஸு கௌசலம்
ஜிதேந்த்ரியம் ஸுஸந்துஷ்டம் கருணாபூர்ண மாநஸம்
36. ஆர்யலக்ஷண ஸம்பந்நம் ஆர்ஜவம் சாருஹாஸிநம்
ஏவம் குண கணாகீர்ணம் குரும் வித்யாத்து வைஷ்ணவம்

பொருள் – தாழ்ந்த குலம், ஒழுக்கம் அற்றவன், ஏமாற்றுபவன், நாணயம் இல்லாதவன் ஆகியோரை ஆசார்யனாக ஏற்கக்கூடாது. தயை, புலனடக்கம், அமைதி, உறுதியான பக்தி, கர்மங்களைப் பாரமாகக் கொள்ளாமல் இருத்தல் ஆகிய குணங்களைக் கொண்டிருக்கவேண்டும். ஸத்யம் நிறைந்தும், சீலம் பொருந்தியும், யந்திரங்களை வரைதல் போன்றவை அறிந்தும், இந்த்ரியங்களை வென்றும், இரக்கம் கொண்டும் இருத்தல்வேண்டும். சரியான மனிதனின் லக்ஷணங்கள் கொண்டும், நேர்மையாகவும்,

புன்னகையுடனும் இருக்கவேண்டும். இவை அனைத்தும் கொண்டவனையே வைஷ்ணவ ஆசார்யனாக ஏற்கவேண்டும்.

சிஷ்யனுடைய லக்ஷணங்கள்

37. சிஷ்யச்ச தாத்ருசோ ஜ்ஞேய: ஸர்வலக்ஷண லக்ஷித:
க்ஷாந்தி சீலம் ஸுதீமந்தம் க்ரோத லோப விவர்ஜிதம்
38. ஸ்நாந அர்ச்சநரதம் நித்யம் குரு சுச்ருஷணோத்யதம்
விப்ராக்நி தேவ பித்ருஷு பக்தம் தர்பண சீலிநம்
39. குலீநம் ச ததா ப்ராஜ்ஞம் சாஸ்த்ரார்த்த நிரதம் ஸதா
ப்ராஹ்மணம் க்ஷத்ரியம் வைச்யம் சூத்ரம் வா பகவத் பரம்

பொருள் – சிஷ்யனும் அதே போன்ற தன்மைகளுடன் இருத்தல்வேண்டும். பொறுமை, சீலம், புத்திசாலித்தனம் கொண்டவனாக இருக்கவேண்டும். க்ரோதம், பேராசை ஆகியவற்றைத் துறக்கவேண்டும். அன்றாடம் தகுந்த விதிமுறைகளின்படி நீராடுதல், அர்ச்சித்தல் போன்றவற்றைக் கைக்கொண்டவனாகவும், ஆசார்யனுக்கு எந்தநேரத்திலும் பணிவிடை செய்யத் தயாராகவும், அந்தணர்கள் – அக்னி - தேவர்கள் – பித்ருக்கள் ஆகியவர்களுக்கு அடிபணிந்தும், தர்ப்பணங்கள் செய்து இருக்கவேண்டும். நல்ல குலத்தில் வந்தவனாகவும், அறிவு நிறைந்தவனாகவும், எப்போதும் சாஸ்த்ரங்களைக் கற்பதில் நோக்கம் கொண்டவனாகவும் இருக்கவேண்டும். அவன் அந்தணன், க்ஷத்ரியன், வைச்யன் மற்றும் சூத்ரன் ஆகிய எந்த வர்ணமாக இருந்தாலும், பகவானின் பக்தனாக இருந்தால் சிஷ்யனாகலாம்.

40. ஈத்ருக் லக்ஷண ஸம்யுக்தம் சிஷ்யம் ஆர்ஜவ ஸம்யுக்தம்
வர்ண தர்ம க்ரியோபேதாம் நாரீம் ஸத்விவேகிநீம்
41. வித்யாதநுமதே பத்யுரநந்யாம் பதிமாநிநீம்
ஏவம் லக்ஷணகம் சிஷ்யம் ஆசார்யோ பகவந்மய:
ஜ்ஞாபயேத் விதிவந் மந்த்ராந் குரு த்ருஷ்டயா ஸமீக்ஷ்ய து

பொருள் – இவ்விதமாக சிஷ்யனுக்குரிய அனைத்து லக்ஷணங்களும் கொண்ட ஒருவனை ஆசார்யன் ஏற்றுக்கொண்டும், அவனுக்கு பகவானின் இடத்திலிருந்து அனைத்து மந்த்ரங்களையும் உபதேசிக்கவேண்டும். மேலும் தனது கணவனை மதிப்பவளாகவும், தனது கடமைகளைச் சரிவர இயற்றுபவளாகவும், கணவனின் அனுமதி பெற்றவளாகவும் உள்ள ஒரு பெண்ணையும் சிஷ்யையாக ஏற்கலாம்.

ஸ்ரீலக்ஷ்மீ தந்த்ரம் அத்யாயம் இருபத்து ஒன்று ஸம்பூர்ணம்